

NAZWA STUDIÓW (kierunek): Organizacja i zarządzanie w pomocy społecznej

CZAS TRWANIA (ilość godzin): Dwa semestry (240 godzin)

CEL STUDIÓW (uzasadnienie potrzeby):

Studia podyplomowe organizacja i zarządzanie w pomocy społecznej, przeznaczone są dla osób, które ukończyły studia wyższe. Celem studiów jest wszechstronne przygotowanie kadry menedżerskiej zarządzającej instytucjami i placówkami opieki społecznej (placówki opiekuńczo-wychowawcze, Domy Pomocy Społecznej, Miejskie i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej, Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie i inne) do kreatywnego, sprawnego i efektywnego zarządzania placówkami pomocy społecznej, tak aby zwiększyć skuteczność ich funkcjonowania. Program studiów oparty jest o minimum programowe specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej zawarte w Rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22. września 2004 roku w sprawie specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej /Dz.U. Nr 219, poz. 2224/. Zgodnie z Art. 122. 4. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z dnia 15 kwietnia 2004 r.) ukończenie studiów podyplomowych przez osoby posiadających wykształcenie wyższe, w których programie uwzględniono minimum programowe specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej, jest równoznaczne z uzyskaniem przez absolwentów tych studiów specjalizacji. Studia mają na celu wyposażenie uczestników w kluczowe kompetencje (min. społeczne, komunikacyjne, interpersonalne, z obszaru zarządzania) niezbędne do zarządzania placówkami pomocy społecznej we wszystkich aspektach ich funkcjonowania, z uwzględnieniem sytuacji trudnych i kryzysowych. Program studiów łączy teoretyczne podstawy organizacji i zarządzania z praktyką pomocy społecznej.

STUDENCI (do kogo adresowane są studia):

Studia przeznaczone są dla absolwentów studiów magisterskich i licencjackich kierunków: pedagogika ogólna, pedagogika socjalna, pedagogika terapeutyczna, pedagogika resocjalizacyjna, psychologia, socjologia lub pokrewnych.

Absolwent studiów podyplomowych wyposażony będzie w wiedzę teoretyczną dotyczącą organizowania i funkcjonowania pomocy społecznej. Zdobyta wiedza pozwoli słuchaczowi na kierowanie instytucjami i organizacjami świadczącymi pomoc społeczną, tworzenie programów pomocy socjalnej dla różnych grup podmiotów, postępowanie z osobami objętymi pomocą społeczną i rozwiązywanie ich problemów.

Adresowane są do kadry kierowniczej placówek pomocy społecznej a także osób pracujących np. w pomocy instytucjonalnej, środowiskowej oraz przygotowujących się do pełnienia tych funkcji

KADRA DYDAKTYCZNA:

Kadrę wykładowców i trenerów stanowią pracownicy naukowcy, specjaliści z zakresu pomocy społecznej i opiekuńczo –wychowawczej, pracownicy wyższych uczelni i doświadczeni praktycy.

KORZYŚCI ZE STUDIÓW:

Absolwent studiów podyplomowych wyposażony będzie w wiedzę teoretyczną dotyczącą organizowania i funkcjonowania pomocy społecznej. Zdobyta wiedza pozwoli słuchaczowi na kierowanie instytucjami i organizacjami świadczącymi pomoc społeczną, tworzenie programów pomocy socjalnej dla różnych grup podmiotów, postępowanie z osobami objętymi pomocą społeczną i rozwiązywanie ich problemów. Absolwent uzyskuje kwalifikacje z zakresu organizacji pomocy społecznej określone Ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004.

PROGRAM RAMOWY:

Sem.	PRZEDMIOT	Forma zajęć (liczba godzin)					Forma Zal.
		W	Ć	Wr	S	R	
1	1. Współczesne kierunki rozwoju polityki społecznej	5	5			10	
	2. Pomoc społeczna jako instytucja	5	15			20	
	3. Wybrane zagadnienia prawne z zakresu prawa rodzinnego	4	6			10	
	4. Wybrane zagadnienia prawne (prawo socjalne, cywilne, karne)	4	6			10	
	5. Wybrane zagadnienia prawne (prawo pracy)	5	5			10	
	6. Wybrane elementy socjologii oraz teorii organizacji i zarządzania	6	14			20	
	7. Kierowanie i zarządzanie superwizyjne w pomocy społecznej	8	12			20	
	8. Zadania jednostek organizacyjnych pomocy społecznej gminy, powiatu, województwa	2	18			20	

RAZEM W SEMESTRZE 1		35	85			120	
2	9. Zadania jednostek organizacyjnych pomocy społecznej gminy, powiatu, województwa	2	28			30	
	10. Metody statystyczne w pomocy społecznej	5	5			10	
	11. Etyka pracy socjalnej	2	8			10	
	12. Instytucje i organizacje realizujące cele pomocy społecznej z uwzględnieniem organizacji pozarządowych	2	8			10	
	13. Kategorie osób i rodzin uprawnionych do korzystania z pomocy społecznej. Pomoc rodzinie i dziecku	5	5			10	
	14. Pomoc społeczna wobec różnych kategorii klientów (osoby bezrobotne)	5	5			10	
	15. Pomoc społeczna wobec różnych kategorii klientów (praca socjalna z osobami starszymi)	5	5			10	
	16. Formy komunikacji w grupie			10		10	
	17. Pomoc w kryzysie			10		10	
	18. Seminarium dyplomowe				10	10	
RAZEM W SEMESTRZE 2		26	64	20	10	120	
RAZEM		61	147	20	10	240	

Legenda: **W** – wykład, **Ć** – ćwiczenia, **Wr** – warsztaty, **R** – Razem, **E** – egzamin, **Z** – zaliczenie.

SZCZEGÓŁOWE TREŚCI KSZTAŁCENIA:

Współczesne kierunki rozwoju polityki społecznej – 10 godzin:

Teoretyczne aspekty polityki społecznej, w tym m.in. interpretacja pojęcia, doktryny i modele polityki społecznej, wartości, instrumenty, podmioty polityki społecznej, diagnozowanie i ewaluacja w polityce społecznej; wybrane problemy stanowiące przedmiot działań polityki społecznej we współczesnej Polsce, m.in. przemiany życia rodzinnego i polityki rodzinnej, edukacja, ochrona zdrowia i kwestia mieszkaniowa, społeczne problemy pracy, dyskryminacja i równouprawnienie, migracje; współczesne wyzwania i kierunki rozwoju polityki społecznej, m.in. przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, marginalizacji i ekskluzji, kontrowersje wokół socjalnej funkcji państwa, mechanizmy gospodarki rynkowej w polityce społecznej, europejski model socjalny

Pomoc społeczna jako instytucja – 20 godzin:

Celem zajęć jest przedstawienie miejsca pomocy społecznej w ramach polityki społecznej i zabezpieczenia społecznego, jej struktury organizacyjnej, kompetencji prawnych i finansowych podmiotów realizujących zadania pomocy społecznej oraz systemu kształcenia i doksztalcania kadr pomocy społecznej. Pojęcie instytucji. Podstawowe modele pomocy społecznej. Koncepcja rezydualna, instytucjonalna. Cele i funkcje instytucji pomocy społecznej. Zasady finansowania pomocy społecznej.

Wybrane zagadnienia prawne z zakresu prawa rodzinnego – 10 godzin:

Program przedmiotu ma na celu przygotowanie słuchaczy w zakresie problematyki z prawa rodzinnego, zapoznanie z obowiązującymi przepisami kodeksu rodzinnego - opiekuńczego, umiejętność analizowania przepisów, ich interpretacji.

Wybrane zagadnienia prawne (prawo socjalne, cywilne i karne) – 10 godzin:

Program przedmiotu ma na celu przedstawienie słuchaczom podstawowych zagadnień z zakresu prawa cywilnego i karnego, ważnych z perspektywy pracy socjalnej. Celem wykładu jest również przybliżenie elementarnych problemów prawa socjalnego w zakresie zatrudnienia, problematyki ubezpieczeń społecznych oraz ochrony zdrowia i prawa do mieszkania.

Wybrane zagadnienia prawne (prawo pracy) – 10 godzin:

Celem nauczania przedmiotu jest: zapoznanie słuchaczy z najważniejszymi instytucjami z zakresu prawa pracy w stopniu umożliwiającym wykorzystanie regulacji prawnych na gruncie praktyki oraz przekazanie wiedzy stanowiącej podbudowę teoretyczną rozwiązań prawnych z zakresu prawa pracy, z którymi słuchacze mogą się spotkać w swojej pracy zawodowej oraz przedstawienie stanowiska doktryny i orzecznictwa w sprawach budzących problemy interpretacyjne z praktycznego punktu widzenia.

Wybrane elementy socjologii oraz teorii organizacji i zarządzania – 20 godzin:

Celem zajęć jest zdobycie przez słuchaczy studiów wiadomości o małych grupach społecznych, więzi i kontroli społecznej. Stwarza to szansę lepszego zrozumienia istoty wpływu czynników społecznych i kulturowych na efekty ich pracy w różnych obszarach pomocy społecznej. Kolejnym celem jest zapoznanie słuchaczy z podstawowymi wiadomościami dotyczącymi organizacji, jej atrybutów i otoczenia oraz intensyfikacji praktycznych funkcji socjologii organizacji. Istotnym celem będzie także zaznajomienie kursantów z umiejętnościami, jakie powinien posiadać menedżer pracujący w pomocy społecznej. Chodzi zarówno o umiejętności pracy własnej, z innymi ludźmi, jak i zespołami zadaniowymi.

Kierowanie i zarządzanie superwizyjne w pomocy społecznej – 20 godzin:

Celem zajęć jest przekazanie najbardziej niezbędnych informacji z zakresu zarządzania superwizyjnego, w tym zapoznanie słuchaczy z funkcjami, jak i podstawowymi formami superwizji. rozwój wiedzy i umiejętności uczestników szkolenia w dziedzinie zarządzania i kierowania pracownikami pomocy społecznej poprzez: przedstawienie „superwizyjnych” sposobów pełnienia roli i funkcji kierowniczych, kształtowanie za pomocą ćwiczeń umiejętności organizacyjnych i przywódczych.

Metody statystyczne w pomocy społecznej – 10 godzin:

Przedstawienie w przystępny sposób elementarnych metod statystycznych oraz podkreślenie korzyści, jakie mogą z nich wynikać dla opisu i analizy zjawisk społeczno-ekonomicznych, ze szczególnym uwzględnieniem zjawisk z zakresu pomocy społecznej.

Etyka pracy socjalnej – 10 godzin:

Celem głównym nauczania przedmiotu jest poszerzenie wiedzy na temat etycznych aspektów pracy socjalnej. Cele szczegółowe dotyczą zaś: kształtowania świadomego wyboru określonych wartości, wytworzenia postawy gotowości niesienia pomocy innym ze szczególnym uwzględnieniem poszanowania godności w relacjach międzyludzkich.

Institucje i organizacje realizujące cele pomocy społecznej – 10 godzin:

Dostarczenie słuchaczom informacji o wewnątrz krajowych i europejskich instytucjach, z którymi publiczne jednostki pomocy społecznej mogą nawiązywać współpracę a także kształcenie umiejętności w zakresie podejmowanych działań zmierzających do uzyskania środków finansowych na realizację celów pomocy społecznej. W ramach tej ostatniej kwestii program zajęć przewiduje zapoznanie słuchaczy z głównymi programami unijnymi wspierającymi finansowanie działań realizowanych przez organizacje pozarządowe oraz przedstawieniu ogólnych uwag na temat form składania projektów oraz wypełniania wniosków o dotacje.

Zadania jednostek organizacyjnych pomocy społecznej gminy, powiatu, województwa – 50 godzin:

Celem nauczania przedmiotu jest przekazanie słuchaczom informacji o podstawowych zadaniach pomocy społecznej w Polsce, realizowanych na poziomie gminy, powiatu, województwa a także formach ich realizacji i możliwych do wykorzystania instrumentach. Aby uzyskać wiedzę na ten temat przedmiotem analizy będzie działalność instytucji pomocy społecznej: ośrodków pomocy społecznej, powiatowych centrów pomocy społecznej, regionalnych ośrodków polityki społecznej, domów pomocy społecznej, placówek opiekuńczo – wychowawczych, placówek specjalistycznego poradnictwa, ośrodków adopcyjno – opiekuńczych, ośrodków wsparcia oraz ośrodków interwencji kryzysowej. Ciekawym kontekstem rozważań jest również włączenie informacji o możliwościach wykorzystania środków unijnych jako instrumenty nowatorskich form pomocy dla dziecka i rodziny oraz wiedzy z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w ramach Krajów Unii Europejskiej.

Kategorie osób i rodzin uprawnionych do korzystania z pomocy społecznej. Pomoc rodzinie i dziecku – 10 godzin:

Podstawowe zagadnienia dotyczące przeobrażeń zachodzących w rodzinach na tle zmian makrostrukturalnych. Jego zadaniem jest także analiza podstawowych funkcji pełnionych przez rodzinę. Szczególną uwagę zwraca się na możliwości wsparcia rodziny dysfunkcyjnej oraz świadczonej jej instytucjonalną pomoc.

Pomoc społeczna wobec różnych kategorii klientów (osoby bezrobotne) – 10 godzin:

Poszerzenie wiedzy słuchaczy o zjawisku bezrobocia, jego powstawaniu i rynku pracy oraz podstawowych jego determinantach, a także zapoznanie słuchaczy z konsekwencjami utraty pracy, typami zachowań bezrobotnych i społecznym odbiorem bezrobotnych. Program przedmiotu zawiera też informacje o instytucjonalnych formach ograniczania bezrobocia i przeciwdziałania jego negatywnym skutkom, oraz o możliwościach aktywizacji bezrobotnych do powrotu na rynek pracy.

Pomoc społeczna wobec różnych kategorii klientów (praca socjalna z osobami starszymi) – 10 godzin:

Tematyka zajęć koncentruje się na przekazaniu niezbędnej wiedzy dotyczącej istotnych problemów starości, poznanie potrzeb ludzi starszych i możliwości ich zaspokajania w polskim systemie pomocy społecznej.

Formy komunikacji w grupie – 10 godzin:

Dostarczenie uczestnikom umiejętności psychologicznych podnoszących ich możliwości w komunikacji oraz nabycie przez nich umiejętności komunikacyjnych niezbędnych w udzielaniu pomocy i doradztwie społecznym. W wyniku realizacji tematyki zajęć słuchacze będą lepiej radzić sobie w rozpoznawaniu własnych sposobów komunikacji, zwiększą swoje możliwości aktywnego słuchania, polepszą kompetencje komunikacyjne w małych grupach, a tym samym wzrosnie ich umiejętność udzielania pomocy i nawiązywania kontaktów w społecznościach.

Pomoc w kryzysie – 10 godzin:

W wyniku realizacji tematyki zajęć słuchacze zwiększą własne umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, towarzyszenia w tych sytuacjach ofiarom wypadków i katastrof, jak też zdobędą podstawowe wskazówki dotyczące psychologicznego odciążenia.

WARUNKI PRZYJĘCIA:

1. O przyjęcie na studia podyplomowe mogą ubiegać się osoby, które ukończyły studia wyższe.
2. Rekrutacja odbywa się bez egzaminów wstępnych.
3. Ze względu na ograniczoną ilość miejsc, o przyjęciu decyduje kolejność zgłoszeń.
4. Warunkiem przyjęcia na studia podyplomowe jest złożenie kompletu dokumentów:
  - oryginał lub odpis dyplomu ukończenia studiów wyższych,
  - wypełniony kwestionariusz zgłoszeniowy – możliwość pobrania w wersji elektronicznej pod adresem: <http://www.wsb.net.pl/postgraduate-recruitment.php> (formularz dostępny także w sekretariacie studiów podyplomowych),
  - podanie do Rektora o przyjęcie na studia podyplomowe – możliwość pobrania w wersji elektronicznej pod adresem: <http://www.wsb.net.pl/postgraduate-recruitment.php> (formularz dostępny także w sekretariacie studiów podyplomowych),
  - 2 fotografie o wymiarze 37x52 bez nakrycia głowy, na jasnym tle,

- 2 koperty ze znaczkami zaadresowane do siebie, oraz wpłacenie opłaty rekrutacyjnej w wysokości 50 zł przy zapisie w sekretariacie studiów podyplomowych lub przelewem na konto Uczelni: **07 1050 1520 1000 0023 2843 8268** z dopiskiem „*opłata rekrutacyjna – studia podyplomowe*”.

Istnieje także możliwość przesłania dokumentów pocztą tradycyjną, faksem (**0-61 642 15 99**) lub pocztą elektroniczną (podyplomowe@wsb.net.pl). Wówczas do dokumentów należy dołączyć dowód uiszczenia opłaty rekrutacyjnej.

W przypadku przesyłania dokumentów faksem lub pocztą elektroniczną, oryginalną dokumentację należy przesłać pocztą tradycyjną lub dostarczyć osobiście jeszcze przed rozpoczęciem zajęć.

WYSOKOŚĆ OPŁAT:

Opłata za naukę na studiach podyplomowych obejmuje:

- bezzwrotną opłatę rekrutacyjną w wysokości **50 zł**,
- opłatę czesnego w wysokości **1300 zł za semestr**.

WARUNKI UKOŃCZENIA STUDIÓW:

Warunkiem ukończenia studiów podyplomowych jest:

1. Uzyskanie zaliczeń oraz zdanie egzaminów określonych w planie studiów
2. Pozytywna ocena z napisania i obrony pracy dyplomowej
3. Uregulowanie opłat za studia.